

BEZDOMOVCI

Garáže ako prvá pomoc

Ak vám osud ľudí bez domova nie je ľahostajný a chceli by ste im pomôcť aspoň z najhoršieho, len ste dosiaľ nevedeli ako, tento list vám prináša spôsob – jednoduchý, lacný, okamžite všeobecne uskutočniteľný a dostupný aj jednotlivcom. Zároveň tu nájdete aj návod, ako ho s nepatrnými výdavkami a námahou veľmi rýchlo rozšíriť a urobiť všeobecne známym, aby čím viac milosrdných ľudí mohlo čo najskôr ponúknuť účinnú prvú pomoc bližným v ohrození života, tisícom ľudí bez domova.

Domov... Toľko vzácných, nenahraditeľných obsahov a významov nesie v sebe toto slovo. Teplo domova, ochrana, súkromie, oddych a zotavenie, posteľ a stôl, stolička, kuchyňa, záchod, kúpeľňa. Ako prirodzene nám znejú všetky tieto slová. Ktorého z nich by sme sa vedeli zriecť? Sú samozrejme – ale nie pre každého. Keď my zatvárame okná pred náporom vetra, privalmi dažďa, a zamykáme sa pred svetom, kde sú v tej chvíli bezdomovci? Kam sa oni zamknú, schovajú pred nepohodou a uložia na noc? Kde sa zohrejú a pripravia si teplé jedlo, kde vyležia chrípku? Bude to miesto dôstojné pre človeka?

V spoločnosti potkanov a hmyzu, v obave, že uprostred spánku budú vyrušení, zbití a vyhodení von, do noci, tak prespávajú pod schodmi, v pivniciach, kanáloch, v odstavených vozňoch, v opustených, rozbitých domoch a búdach, v kartónových škatuliach, v senníkoch, v lesoch. Mnohí z nich sú **nedobrovoľní bezdomovci** – a o tých nám tu ide. Neudržali si svoj príbytok, a už sa nedokážu sami postaviť na nohy. Nesúdme ich za ich podiel na tomto stave, ale pre jeho vážnosť im v ňom **poskytnime aspoň prvú pomoc**. Iste, prežili aj minulé zimy – ibaže nie všetci a nie bez následkov; a strádanie nie je menšie, ak je dlhodobé. Vedeli by sme ho uniesť my?

Naliehavosť stavu by sme si *plne* uvedomili azda až potom, keď by sme to sami zažili, pretože inak je nám asi nemožné čo i len predstaviť si neľudské podmienky ich života *do dôsledkov*.

Keď tisíce, stovky alebo aj len desiatky ľudí prídu o strechu nad hlavou hromadne, napríklad pri živelnej pohrome, vtedy pomáha štát, armáda, obce aj jednotlivci. Vytvoria krízové štáby, postavia stany, prinesú deky, robia zbierky, *bezodkladne* hľadajú náhradné ubytovanie, hoci aj núdzové, pretože je *nepripustné*, aby *ľudia* ostali pod holým nebom. Keď bezdomovci prichádzajú o prístrešie jednotlivito a z iných príčin, sú ponechaní vonku. Prečo? Vari znášajú pobyt pod holým nebom lepšie? Rovnako trpia zimou, tak isto sú v ohrození života, tiež si nevedia pomôcť sami – a okolo nás sú ich už *tisíce!*

Tisíce obetí pohromy – nie živelnej, ale spoločenskej a morálnej – ponechaných bez pomoci práve v tom základnom: kam sa uložiť na noc. Je to zlučiteľné s živým kresťanstvom a v súlade s ním, ak sa tomu spoza okien svojich domovov len nečinne prizeráme? Kde pre nich nájsť tisíce náhradných, aspoň núdzových príbytkov? **Sme naozaj tak bezmocní?** Vôbec nie, veď máme chaty a chalupy, záhradné domčeky, obytné privesy, ba našli by sa aj prázdne byty a domy.

Je toľko možností – a ostávajú nevyužitú... Nejednen bezdomovec by sa iste vedel zodpovedne správať aj k takým „zraniteľným“ hodnotám a vážiť si ich. Avšak aj keby sme sa tohoto nevedeli vzdať, alebo keby sme neusporiadaný spôsob života *niektorých* ľudí bez domova vnímali ako prekážku prichýliť ich hneď do bežného príbytku, to ešte nie je dôvod odprieť im pomoc úplne – len sa tým zvyšuje náročnosť úlohy nájsť iné vhodné priestory: dostatočne pevné a odolné, ľahko, rýchlo a lacno prispôsobiteľné na jednoduché núdzové bývanie – a musí ich byť veľa po celej krajine... **Ale veď my také priestory máme! Sú to garáže!** Áno, desaťtisíce „príbytkov“, ktoré sme z *nadbytku* postavili pre autá, pre stroje vyrobené tak, aby odolali pobytu pod holým nebom za každého počasia – a zatiaľ *ľudia*, neuspôsobení na toto, sa nemajú kam schovať. Znamená to snáď, že svoje auto, vec, máme radšej, než človeka, svojho blížneho? Vieme si to obhájiť – pred Bohom a svedomím –, že my ochraňujeme *autá*, zatiaľ čo vonku *mrznú ľudia*?!

Vytiahnime autá z garáží – von, na ulicu –, **z aut urobme bezdomovcov**; a garáže uvoľníme, upravme a zariadíme pre ľudí, im dovoľme schovať sa tam pred nečasom – aspoň dovedy, kým sa pre nich nenájde dôstojnejšia strecha nad hlavou. Autá neutrpia veľkú ujmu, ale **pomoc ľuďom bude obrovská.**

Ubytujme bezdomovcov v garážach! Netreba na to veľa. Hlavne dobrú vôľu a záujem o blížneho. Do kruhov môjho života pribudne jeden človek – opustený, na dne. Ja ponosiem časť jeho bremena, ale neutrpí tým ani moja rodina, ani moje súkromie, veď garáže sú samostatné „domčeky“ so samostatným vchodom. Toto riešenie je, takpovediac, aj pre začiatočníkov v milosrdenstve a v činnom kresťanstve. Nezaobíde sa síce bez obetí a malých nákladov, ale ich výška by nemala presiahnuť naše možnosti a nedá sa ani porovnať so ziskom v mravnej a ľudskej oblasti na *obidvoch* stranách.

Pomáhať môžu nielen majitelia garáží (aj tí, ktorí svoju garáž neponúknu), ale skutočne všetci. Ako? Napríklad rozširovať tento list, hľadať ochotných majiteľov garáží a pomocníkov, nájsť bezdomovca, či nechať sa ním nájsť, prispieť prácou, stavebným materiálom, peniazmi na rozbeh, obuvou a ošatením. Pomôže tiež darovať alebo zapožičať vnútorné zariadenie: hlavne posteľ a prikrývky, varič (elektrický, turistický), piecku, dve vedrá (na čistú vodu a na odpad), lavór na pranie a umývanie, zrkadlo a Bibliu.

Potrebné sú aj malé úpravy garáže: zamykanie dverí aj znútra, aspoň malé okno, napr. na zadnej stene, utesnenie dverí, zateplenie, bezpečné umiestnenie plynovej bomby a pod.

Majiteľ garáže navyše môže informáciu o možnosti ubytovania nechať na miestach, kde sa o tom bezdomovci dozvedia, napr. na obecnom úrade, na pošte, v charite, vývarovni, kostole, na fare a pod., prípadne aj na dvere svojej garáže umiestniť oznam „Prichýlim bezdomovca“ a svoje telefónne číslo. Ďalej môže s bezdomovcom dohodnúť podmienky a pravidlá poskytnutia aj vypovedania ubytovania; a nakoniec – skutočne ho vo svojej garáži ubytovať.

Neodmietajme toto riešenie, kým nemáme lepšie. Ani ho neporovnávajme s naším bývaním, ale s ich *nebývaním*. Až potom oceníme ten nezmerný prínos pre kvalitu, hygienu a dôstojnosť ich života. Veď chudobní ľudia v minulosti bežne bývali v podmienkach podobných tu navrhovaným. Preto sa nedajme odradiť ani nepochopením ostatných, obhájme si právo na milosrdenstvo a na pomoc blížnym v tiesni, keď **krajné okolnosti ospravedľujú krajné riešenia.** Nezávislosť, sloboda konať je podstatnou

Kričím

*a budím svojich susedov a hovorím im:
kričte aj vy a buďte svojich susedov
a povedzte tým susedom, aby kričali aj oni
a budili svojich susedov, pretože zajtra
môže byť neskoro.*

vlastnosťou tohoto riešenia: pri jeho uskutočňovaní nie sme na nikoho odkázaní a na nič nemusíme čakať. **Môžeme začať hneď**

a všetko potrebné už máme vo svojich rukách. Vráťane spôsobu, ako to rozšíriť aj k ostatným (pretože treba veľa pomáhajúcich): stačí jednorázovo alebo aj opakovane rozmnožiť tento list a kópie čo *najskôr* rozdať ďalším ľuďom. Ak aj oni spravia to isté, a každý z nich urobí aspoň 10 *kvalitných* kópií, rozpošle ich ďalším ľuďom, ktorí to tiež rozmnožia a rozdadajú atď., tak už v 6. kroku bude mať túto výzvu viac než milión ľudí. Tento jednoduchý a účinný postup – **priať, uskutočňovať a sami ďalej šíriť** – nám dáva do pozornosti aj Kristus: „Nebeské kráľovstvo sa podobá kvasu, ktorý žena vezme a vmiesi do troch mier múky, až sa všetko prekvasí.“ (Mt 13.33)

Nie sme bezmocní. V hmotnej rovine máme dostatok prostriedkov a vieme im pomôcť v ich krajnej núdzi. Čaká sa skutočne už len na to posledné – na nás, náš postoj, voľbu nášho srdca. Čakajú bezdomovci, a spolu s nimi čaká aj Ježiš. On sám nás vyzýva: „Buďte milosrdní...“ (Lk 6.36)

Jeden plamienok rozhárajúcej sa vatry milosrdenstva dorazil aj k vám. Prijmite ho a rozduchajte – v sebe, aj okolo seba – takým spôsobom, aby bol oslávený náš Pán.